

Passages uit het ongecorrigeerd stenogram van het algemeen overleg van de vaste commissie voor Justitie en de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 7 mei 2003 m.b.t. de ontwerprichtlijn inzake het recht op gezinshereniging

Mevrouw **Kalsbeek** (PvdA): Mijn laatste belangrijke punt handelt over de ontwerprichtlijn gezinshereniging. Als ik het goed begrijp, ligt nu de vraag voor of wij het gemaakte voorbehoud tegen de richtlijn willen opheffen. Wat de PvdA-fractie betreft, is het antwoord daarop "neen". Hoewel ik vermoed dat zij al eerder zijn gewisseld, wil ik daarvoor mijn argumenten opsommen. Het oorspronkelijke voorstel van de Europese Commissie had een veel hoger beschermingsniveau dan het huidige. De commissie-Meijers wijst er bijvoorbeeld op dat de richtlijn op bepaalde punten beneden het niveau ligt van artikel 8 EVRM. In dat kader wordt de extra integratietest, die aan kinderen boven de twaalf jaar kan worden gevraagd en de lange beslistermijnen zonder limiet genoemd. Voor bepaalde groepen migranten is de mogelijkheid tot het invoeren van een wachttermijn van maar liefst drie jaar voor het laten overkomen van kinderen bovendien in strijd met het Europees sociaal handvest. Volgens de richtlijn kan een verblijfsvergunning worden ingetrokken puur en alleen op grond van het feit dat men niet meer aan de inkomenseis voldoet. Stel je voor: je hebt je kind laten overkomen, door werkloosheid voldoe je niet meer aan de inkomenseis en vervolgens moet je kind het land uit. In de richtlijn is voorts geen beroep op de rechter vastgelegd. Er zijn nog wel meer argumenten te noemen, maar dit lijkt mij wel voldoende. De Nederlandse staat kan dit voorbehoud wat de PvdA-fractie betreft daarom niet zo maar opheffen.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Aan de Kamer is gevraagd om het voorbehoud bij de gezinshereniging op te heffen. Wij kunnen dat voorstel echter niet steunen. Immers, in een eerder overleg met de minister heeft mijn fractie duidelijk gemaakt op welke belangrijke punten zij grote problemen heeft met het onderhavige voorstel. De opmerkingen van mevrouw Kalsbeek over dit onderwerp steunen wij dan ook van harte. Zoals gezegd, ben ik daar in een vorig overleg al uitdrukkelijk op ingegaan. Wij kunnen het voorbehoud dus niet opheffen. Nogmaals, wij stemmen niet in met het voorstel terzake.

Minister **Nawijn**: Ik vond het jammer wat mevrouw Vos en mevrouw Kalsbeek zeiden over de richtlijn inzake gezinshereniging. Het is namelijk een heel moeilijke operatie, waarmee wij al drie jaar bezig zijn. Uiteindelijk ligt er een compromis op tafel, maar dit was het enig haalbare, waarover heel hard is onderhandeld. Op zichzelf is het natuurlijk goed dat er een richtlijn op dit gebied komt, want het is een belangrijk gebied. De verschillen in de diverse staten zijn echter nogal groot. Toch zou het prettig zijn als wij deze richtlijn konden accepteren, want ik voorzie dat het heel moeilijk zal worden als er opnieuw moet worden onderhandeld en dat wij in dat geval op langere termijn helemaal niets bereiken. Natuurlijk moeten wij het commentaar erop bestuderen, omdat het over de verhouding tussen de richtlijn en artikel 8 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens gaat. De commissie-Meijers heeft er het een en ander over gezegd en daarop heb ik geantwoord. De commissie constateert bijvoorbeeld dat gedurende het verloop van de onderhandelingen de lidstaten verschillende amendementen hebben ingediend. Zo heeft Nederland twee belangrijke kwesties doorgevoerd: de wettelijke meerderjarigheidsgrens is flexibel geworden, zodat Nederland nog alle ruimte heeft om die met betrekking tot gezinsvorming vast te stellen. Die grens was eerst vastgesteld op achttien jaar, maar kan nu ook 21 jaar zijn naar gelang de toegestane invulling daarvan op nationaal niveau. Ook hebben wij doorgevoerd wat wij in onze nationale Vreemdelingenwet hebben staan inzake het nareiscriterium voor vluchtelingen bij gezinshereniging.

Dan kom ik bij de kritiek van de commissie-Meijers op de wachttermijn. In de richtlijn is met betrekking tot de wachttermijn opgenomen dat de lidstaten van derde landen een periode van ten hoogste twee jaar legaal verblijf, met een eventuele verlenging naar drie jaar, op hun grondgebied mogen eisen voordat iemand in de derde landen met zijn of haar gezin herenigd kan worden. Dit kan in geen geval verlengd worden naar vijf jaar, zoals de commissie-Meijers stelt. Dat is volgens de richtlijn niet mogelijk. Daarnaast dient eraan toegevoegd te worden dat de Nederlandse wetgeving een dergelijke regeling niet kent. Nederland is dus binnen de richtlijn vrij om een andere regeling te treffen. Dat lijkt mij van belang. Hetzelfde geldt voor de termijn waarop een beslissing moet worden genomen. Ook de Nederlandse Vreemdelingenwet kent de mogelijkheid om de beslissingstermijn te verlengen als er nog nadere informatie nodig is. Ook op dat punt zie ik de bezwaren van de commissie-Meijers niet als onoverkomelijk, omdat de richtlijn voorziet in een eigen, nationaal beleid.

Het laatste punt betreft de mogelijkheid beroep in te stellen. De kritiek op dat punt berust op een misvatting. In alle lidstaten is thans al voorzien in de mogelijkheid bezwaar of beroep in te stellen tegen een afwijzing, niet-verlenging, intrekking of verwijderingsmaatregel. Dat blijft zo, ook binnen de richtlijn. Nederland behoudt de mogelijkheden van beroep en bezwaar in de nationale wetgeving. De Vreemdelingenwet kan in stand blijven. Het is geen overtuigend argument om niet met de richtlijn in te stemmen. Ik doe een dringend beroep op de leden om de richtlijn toch te accepteren, omdat wij er in Nederland best mee uit de voeten kunnen, gelet op de regeling in de huidige Vreemdelingenwet. Ik maak een uitzondering voor hetgeen in het Strategisch akkoord staat over de verhoging van de leeftijd van 18 jaar naar 21 jaar. Wij moeten afwachten met welke regeling het nieuwe kabinet komt. Volgens de richtlijn is zowel 18 als 21 jaar mogelijk. De richtlijn biedt dus nogal wat ruimte. Het is een compromis waarbinnen je nog kunt switchen. Ik vind het wel belangrijk dat die richtlijn er komt.

De **voorzitter**: Agendapunt B4 betreft de beroemde richtlijn inzake het recht op gezinshereniging. De minister heeft een klemmend beroep op de Kamer gedaan om het voorbehoud bij dit punt op te heffen...

Minister **Nawijn**: De Eerste Kamer heeft om een overleg gevraagd over deze richtlijn, dat volgende week dinsdag plaatsvindt. Het voorbehoud kan dus nog niet worden opgeheven.

De **voorzitter**: Daarmee zijn wij over de fameuze datum van morgen heen gegaan. Wij wachten dat af; ik kan er wel over laten stemmen, maar dat is misschien wat geforceerd. Het voorbehoud bij B4 wordt gehandhaafd, mede in afwachting van het overleg met de Eerste Kamer.